

Christiansborg

Finansministeren

23. november 2010

Svar på Det Politisk-Økonomiske udvalgs spørgsmål nr. 9 af 13. oktober 2010 (PØU alm. del) stillet efter ønske fra Frank Aaen

Spørgsmål:

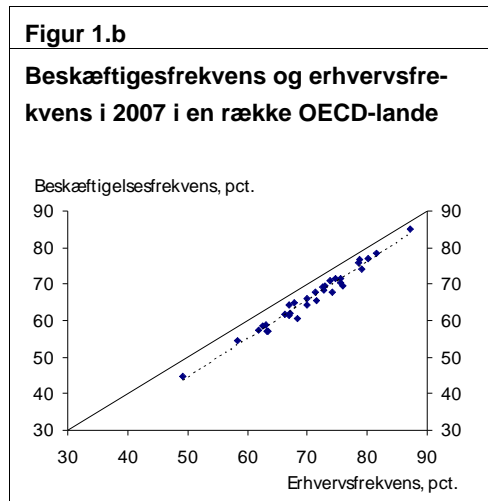
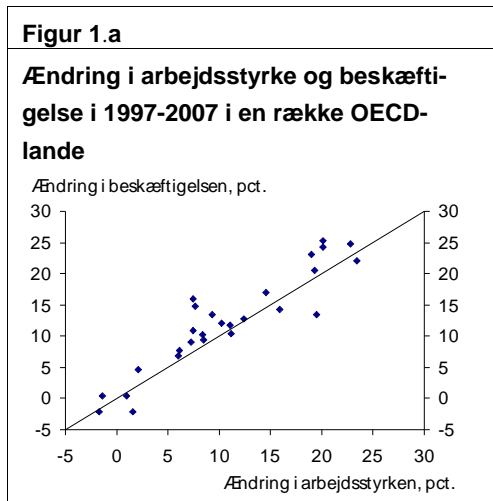
Vil ministeren redegøre for sammenhænge i ministeriets makroøkonomiske model, der indebærer, at øget arbejdsudbud medfører øget beskæftigelse, herunder – om det er en antagelse, at et øget arbejdsudbud fører til lavere lønstigninger, som så forbedrer konkurrenceevnen og hermed beskæftigelsen – om der ligger en antagelse i modellen om, at øget arbejdsudbud i sig selv fører til øget beskæftigelse, da udbud skaber sig egen efterspørgsel, eller – om det er en kombination af de nævnte antagelser eller noget helt tredje?

Svar:

I ADAM-modellen vil en forøgelse af arbejdsstyrken på sigt medføre en stort set tilsvarende stigning i beskæftigelsen. Det gælder også i andre danske makromodeller (fx SMEC, som anvendes af De Økonomiske Råd, MONA, som anvendes af Nationalbanken, og DREAM-modellen, som udvikles af DREAM-gruppen) samt i de internationale makroøkonomiske modeller, som Finansministeriet har kendskab til. Sammenhængen mellem arbejdsudbud og beskæftigelse er således vel-etableret, og den er empirisk veldokumenteret. Relationerne i de økonomiske modeller er baseret på faktiske historiske sammenhænge.

På sigt er der fx en klar sammenhæng mellem udviklingen i arbejdsstyrken og i beskæftigelsen på tværs af lande. For perioden 1997-2007 ligger den procentvise vækst i henholdsvis arbejdsstyrke og beskæftigelse for en række OECD-lande således eksempelvis ret tæt omkring 45-graders-linjen, jf. figur 1.1a. Dvs., at hvis arbejdsstyrken i et givet land i perioden er steget med fx 5 pct., så er beskæftigelsen også steget med (ca.) 5 pct. i perioden.

Tilsvarende viser figur 1b, at beskæftigelses- og erhvervsfrekvenserne i en række OECD-lande i 2007 ligger tæt på en linje parallelt med 45-graders-linjen (men lidt under den, idet forskellen svarer til ledigheden). Dvs., at hvis erhvervsdeltagelsen i et land er fx 5 procentpoint højere end i et andet land, så vil beskæftigelsesfrekvensen omtrentligt være tilsvarende højere. Der er dog en vis spredning omkring den rette linje, fordi der er forskel mellem den faktiske (og strukturelle) ledighed i de forskellige lande.

Anm.: I begge figurer er den fuldt optrukne linje 45-graders-linjen. Prikkerne repræsenterer lande.

Hvis der ikke var den angivne langsigtede sammenhæng mellem arbejdsstyrke og beskæftigelse, ville ledighedsprocenten systematisk vokse, når befolkningen vokser. Men det er ikke tilfældet.

På kort sigt sker tilpasningen i ADAM til et større arbejdsudbud via en forbedret konkurrenceevne, som vil øge nettoeksporten og indebære større investeringer. Det vil øge produktionen og dermed beskæftigelsen.

Hertil kommer, at en eventuel stigning i ledigheden på kortere sigt som følge af en større vækst i arbejdsstyrken vil kunne nedbringes ved, at der i en periode kan føres en lempeligere økonomisk politik.

På længere sigt, dvs. når kapitalapparatet er fulgt op med beskæftigelsen, vil real-lønnen under rimelige antagelser være uændret eller svagt lavere. Realindkomsten og forbruget per indbygger vil vokse.

På længere sigt vil udviklingen i beskæftigelsen (kun) afvige fra udviklingen i arbejdsstyrken, såfremt der sker ændringer i den strukturelle ledighed. En politik, der har som mål at øge det langsigtede niveau for beskæftigelsen – og dermed forøge velstanden – må derfor sigte på at øge den strukturelle arbejdsstyrke og reducere den strukturelle ledighed.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen